

Arviointiryhmän kokous 19.1.2026 Konsernipalvelut ja Pelastustoimen suositukset

Aluehallitus 27.01.2026
1156/00.04.00/2025

Valmistelija konsernipalveluiden toimialajohtaja Lasse Leppä, p. 050 599 9545
erityisavustaja Jenni Laiho, p. 040 669 4640

Selostus asiasta

Yleistä

Valtiovarainministeriö on päättänyt 17.6.2025 käynnistää hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:n tarkoittaman arviointimenettelyn Keski-Suomen hyvinvointialueella ja asetti arviointimenettelyä varten arviointiryhmän, johon on nimetty jäsen hyvinvointialueelta, valtiovarainministeriöstä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä ja sisäministeriöstä. Ryhmän puheenjohtajaksi on nimetty lääketieteen tohtori Jaakko Herrala.

Arviointiryhmän tehtävänä on tehdä hyvinvointialuelain 122 §:n 3 momentin tarkoittama ehdotus tarvittavista toimista hyvinvointialueen tervehdyttämiseksi sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi. Lisäksi arviointiryhmän on käsiteltävä hyvinvointialue- ja maakuntajakolain (614/2021) 6 §:ssä tarkoitettu ehdotus hyvinvointialueen muuttamisen vireillepanosta.

Arviointiryhmä on kokoontunut järjestäytymiskokouksen lisäksi tähän mennessä viisi kertaa ja antanut kokouksen teemoista hyvinvointialueelle hyvinvointialuelain tarkoittamat toimenpide-ehdotuksensa.

Arviointiryhmän suositukset Pelastustoimen osalta

Arviointiryhmä on käsitellyt 4.12.2025 kokouksessa Pelastustoimen palveluita ja päätti, että toimintapide-ehdotus/suosituksien annetaan seuraavassa kokouksessa.

Pelastustoimen osalta arviointiryhmä suosittelee, että hyvinvointialue

- hyödyntäisi Itäisen Suomen pelastustoiminnan yhteistyöalueen toimintoja ja resursseja nykyistä laaja-alaisemmin pelastustoimen palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa, ml. tilanne- ja johtokeskustoiminnot. Suunnitteluyhteistyöllä voidaan vaikuttaa myös pelastajien ja alipäälystön voimavarojen riittävyyteen Keski-Suomessa
- kehittää edelleen yhteishankintoja pelastustoiminnan yhteistyöalueella
- edistää hyvinvointialueen toimitilojen yhteiskäyttöisyyttä
- kiinnittää huomiota viranomais tehtävistä perittävien maksujen kustannusvastaavuuteen.

Arviointiryhmän suositukset Konsernipalveluiden osalta

Arviointiryhmä käsittelee 19.1.2026 kokouksessa konsernipalveluiden kokonaisuutta. Konsernipalveluiden osalta palvelutuotannon tukipalvelut, HR-palvelut ja ICT-kehittäminen käsitellään seuraavassa arviointiryhmän kokouksessa.

Arviointiryhmä pitää perusteltuina ja suosittelee toteuttamaan konsernipalvelujen toimialalle suunniteltuja kehittämistoimia:

- Hankintapalvelujen uudelleen organisointi ja roolin vahvistaminen

- Raportointi- ja analytiikkapalveluiden kehittäminen
- Tilojen käytön optimointi, yhteiskäytön lisääminen sekä tarpeettomista tai toimintaan soveltumattomista tiloista luopuminen sekä näitä tavoitteita tukevien käytäntöjen ja johtamismallien kehittäminen ja käyttöönotto
- Tekoälyn ja digitalisaation kokonaistaloudellinen hyödyntäminen
- Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän yhtenäistämiseen tarvittavan hankintaprosessin käynnistäminen nopealla aikataululla.

Edellä esitetyt toimet liittyvät osaltaan jo aiemmin annettuihin, palvelualoja koskeviin toimenpide-ehdotuksiin ja suosituksiin.

Arviointiryhmän muut huomiot

Arviointiryhmä korostaa, että arviointiryhmän toimenpide-ehdotuksista päättäminen, niiden toimeenpano ja toimeenpanon seuranta sekä palveluverkkopäätöksen toisen vaiheen toimeenpano ovat oleellinen osa alueen 9.12.2025 päättämän talousarvion ja taloussuunnitelman toimeenpanoa. Hyväksytyn talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohtana ja tavoitteena on, että alueen taseeseen kertyneet alijäämät olisi mahdollista kattaa vuoden 2030 loppuun mennessä. Tavoite on erittäin haastava ja vaatii alueelta erittäin merkittäviä muutoksia kaikilla osa-alueilla sekä edellyttää erittäin vahvaa muutos- ja henkilöstöjohtamista.

Arviointiryhmä toteaa aiemmin antamiinsa toimenpide-ehdotuksiin ja suosituksiin viitaten edelleen, että talouden tasapainottaminen ja alijäämien kattaminen on mahdollista vain, jos alue keskittyy lain edellyttämien palvelujen turvaamiseen ja karsii sekä järjestää uudelleen muuta toimintaa. Tämä edellyttää myös, että palvelujen oikean kohdentumisen ja vaikuttavuuden seurantaan panostetaan. Alueen taseeseen kertynyt erittäin merkittävä alijäämä kertoo siitä, että nykyisten palvelujen ja toimintatavan ylläpitäminen aiemmalla tavalla ei ole mahdollista.

Edellä todettuun liittyen arviointiryhmä toteaa, että suunniteltujen toimenpiteiden, toimintatapa- ja palveluverkkomuutosten toimeenpanon nopea käynnistäminen, toimeenpanon seuranta ja välitön reagointi poikkeamiin sekä korjaavien toimien pikainen toimeenpano on välttämättömyys hyväksytyn talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteiden toteutumiseksi. Alueen taseeseen kertyneiden alijäämien kattaminen suunnitellussa aikataulussa edellyttää, että vuoden 2026 talousarvion taloudelliset tavoitteet saadaan toteutettua täysimääräisesti.

Esittelijä

vs. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee arviointiryhmän suositukset tiedoksi ja lähettää ne edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös